

Åstorps kommuns
**Plan mot kränkande
behandling, diskriminering
och trakasserier**

Bildningsnämnden

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Följande verksamheter omfattas av planen	3
Skolans ansvar.....	3
Vision	4
Ansvarig för planen	4
Elevernas delaktighet	4
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	4
Personalens delaktighet	4
Förankring av planen.....	4
När en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri	5
Anmälningsskyldighet och skyldighet att utreda.....	5
Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling	6
Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering	6
Föregående års arbete och nuläge	7
Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?	7
Utvärdering av föregående år arbete	7
Kartläggning av nuläge	7
Analys	8
Nya mål och åtgärder	9
Uppföljning och utvärdering	10
Definitioner och begrepp	11

Bakgrund

Följande verksamheter omfattas av planen

Denna handlingsplan är gemensam för verksamheterna skola, fritids, öppen verksamhet och fritidsgård i Nyvång.

Skolans ansvar

Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. (6 kap §6 skollagen)

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (kap 6 §7 skollagen)

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (kap 6 §8 skollagen)

Förbud mot kränkande behandling

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling (kap 6 §9 skollagen)

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. 6 kap 10§ skollagen (2010:800).

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser (kap 6 §10 skollagen)

Aktiva åtgärder

Enligt diskrimineringslagen kapitel 16, §§ 18-20 ska utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Delegationsordningen

Rektor/förskolechef har delegerat till biträdande rektor och eller biträdande förskolechef att förebygga, utreda och åtgärda kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Vision

Vår skola ska vara fritt från kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Alla ska trivas, känna sig trygga och gå till skolan med glädje.

Ansvarig för planen

Biträdande rektor Jan Stenblom är ansvarig för planen tillsammans med speciallärare Sara Westerberg.

Elevernas delaktighet

Genom representanter från varje klass kartläggs nuläge på skolan vid varje läsårsstart på ett kompisrådsmöte tillsammans med specialläraren. Utifrån kartläggningen tar representanterna och ansvariga fram mål och åtgärder som det arbetas med under läsåret. Samtliga elever får i slutet av varje läsår utvärdera målen och åtgärderna som togs fram. Eleverna är delaktiga under hela processen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarnas åsikter från föräldramöten tas med i processen att kartlägga nuläge samt ta fram nya mål och åtgärder. I nästa års skolenkät utvärderas arbetet. Även på föräldramöten lyfts processen.

Personalens delaktighet

Personalen har representanter med i gruppen, kompisrådet, som tar fram handlingsplanen, formulerar nya mål och åtgärder samt utvärderar processen. På Losam sker en kontinuerlig uppföljning av ärenden i Stella som är kommunens plattform för anmälningar om kränkande behandling och diskriminering. Där diskuteras också åtgärder på gruppnivå och organisationsnivå. Även personalen svarar på en psykosocial enkät årligen kring detta arbete.

Förankring av planen

När en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri

Anmälningsskyldighet och skyldighet att utreda

Anmälningsskyldigheten inträder direkt om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Det finns inga begränsningar i lagtexten om att enbart allvarliga fall eller de fall som förskolechef/rektor anser att huvudmannen bör ha kännedom om ska anmälas till huvudmannen.

Alla uppgifter om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska enligt bestämmelsens ordalydelse anmälas till huvudmannen. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheterna och kan endast uppmärksamma och rikta resurser till verksamheter där det finns problem, om det finns fungerande rutiner och effektiva system för att anmäla kränkningar.

Varje enhet ska genomföra en utredning i enlighet med diskrimineringslagen 2 kap 7 §; *"Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden."*

Varje förskolechef/rektor ansvarar för att det finns kända rutiner i deras verksamhet för hur personalens anmälningsskyldighet ska hanteras så att förskolechef/rektor snarast får vetskap om att ett barn/en elev känt sig kränkt.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling både om det gäller från andra barn och elever eller från personal.

Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering

Om du som vårdnadshavare upplever att en elev eller personal kränkt dig/ditt barn så ska du i första hand ta kontakt med personal/mentor på skolan som utreder vad som hänt.

Vid trakassering/kränkning gör berörd personal en anmälan. Samtal påbörjas av personal ur elevvårdsteamet/värdegrundsgruppen eller motsvarande grupp. Den som tagit emot anmälan kontaktar vårdnadshavarna till de elever som blivit kränkta. Klasslärare och berörd personal informeras.

Som vårdnadshavare kan du gå vidare och anmäla till Diskrimineringsombudsmannen (DO) eller Barn - och elevombudet (BEO).

Föregående års arbete och nuläge

Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?

Samtliga elever, all personal samt skollädaingen har varit med och utvärderat 2022/2023 års plan. Detta gjordes i maj månad 2023. Utvärdering har också skett tillsammans med elevhälsan och elevhälsoplanen har reviderats.

Utvärdering av föregående år arbete

I förra läsårets plan fanns fyra mål som elevernas tillsammans med personalen arbetade med systematiskt. Målen var:

-Alla på skolan ska vara en bra kompis. Vi ska fundera över vad det innebär att vara en bra kompis.

-Alla ska vara snälla mot varandra med mun och händer. Om någon inte är snäll mot någon ska man säga till en vuxen.

-Alla ska vara rädda om sakerna på skolan.

- Vi kommer att ha Trivselledare på skolan som ordnar aktiviteter på rasterna.

Vi tycker om att ha Trivselledare på rasterna. Det blir färre bråk och färre som känner sig ensamma. Det är fortfarande många som inte är rädda om sakerna. De flesta är duktiga på att säga till vuxna. Vi har fortfarande fler fula ord än slagsmål. De flesta är snälla.

Kartläggning av nuläge

På skolan genomförs en trivselundersökning varje termin. Varje elev får då enskilt svara på frågor kring hur de trivs i skolan, hur de upplever att de har någon att vara med på rasten, hur deras kompisrelationer är samt om de känner trygghet med de vuxna på skolan.

Vid föregående undersökning framkom att ca. 96 % av eleverna trivs bra i skolan. Några få elever skrev att de trivdes mindre bra i skolan. Dessa elever har haft trivselsamtal med specialläraren eller mentor i klassen där man har kartlagt varför man svarat så. Utifrån svaren har åtgärder tagits fram och dessa har sedan följt upp för att önskat läge ska nås.

I de äldre årskurserna har vi också genomfört anonyma undersökningar för att eventuellt upptäcka skillnader.

Under hela förra läsåret har 17 kränkingsrapporter lämnats in. Samtliga har utretts och vi har vidtagit åtgärder för att det inte ska upprepas. Vi har i samtliga fall försäkrat oss om att allt känns bra för alla inblandade efteråt. Även vårdnadshavarna är informerade.

Skolan upplevs trygg i skolstart och att eleverna trivs bra. Detta kommer att följas upp kontinuerligt under läsåret.

Analys

Alla elever är överens om att det är viktigt att vi är bra kompisar för att alla ska trivas och må bra. Om vi trivs så kommer vi också att ha lätt för att ta in nya kunskaper. De flesta bråken sker på multiarenan där det alltid ska finnas en vuxen och västar som delas ut. Att vi har rastaktiviteter i samarbete med Trivselledarna bidrar till att konflikterna på rasterna minskar samt att fler känner att de har en meningsfull rast. Dessutom ökar elevernas delaktighet genom att eleverna planerar och genomför aktiviteterna med stöd av vuxna.

Nya mål och åtgärder

Åtgärd (Vad ska göras? Hur ska det göras?)	Vem ansvarar?	När ska det göras?	Hur ska åtgärden följas upp?	Övrig kommentar
Trivselledare ska fortsätta att hålla i aktiviteter på rasterna där alla är välkomna och där vi har roligt tillsammans och på så vis håller inga otrevligheter.	Trivselledare personal handledare elever som blir trivselledare och håller i aktiviteterna.	Kontinuerligt på rasterna under hela läsåret.	Trivselundersökning en gång per termin.	
Vi ska vara snälla mot varandra både med händerna och med munnen.	Personalen på skolan handledare och ansvarar. Jan har huvudansvaret.	Kontinuerligt under hela läsåret.	Trivselundersökning en gång per termin. Kontinuerligt på EHT, APT, klassråd och kompisråd.	
Skolans ordningsregler är kända av alla på skolan och diskuteras varje läsår så att elever och medarbetare får vara med och påverka dessa samt förstår hur dessa stödjer skolans arbete med att skapa trygghet, trivsel och en studiefokuserad miljö.	Personalen på skolan handledare och ansvarar. Jan har huvudansvaret.	Kontinuerligt under hela läsåret.	Trivselundersökning en gång per termin. Kontinuerligt på EHT, APT, klassråd och kompisråd.	
Alla elever ska veta vem de ska vända sig till om de upplever att de blir kränkta, diskriminerade eller trakasserade.	Personalen på skolan handledare och ansvarar. Jan har huvudansvaret.	Kontinuerligt under hela läsåret.	Trivselundersökning en gång per termin. Kontinuerligt på EHT, APT, klassråd och kompisråd.	

Uppföljning och utvärdering

Kompisrådet kommer att träffas minst två gånger varje termin och följa upp arbetet med målen och åtgärderna. Representanterna kommer att inhämta underlag till uppföljningen från sina klasskamrater på klassråden. Eventuellt kommer vi att justera mål och åtgärder samt tillvägagångssätt under årets pågående arbete. Uppföljning och utvärdering sker också kontinuerligt på våra APT, EHT och Losam och då i synnerhet på Elevlosam som alltid inleder Losam.

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna, definition och exempel

Kön: Att någon är kvinna, man eller varken eller.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: Att tillhöra en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg som en själv.

Religion eller annan trosuppfattning: En religiös, livsfilosofisk eller annan motsvarande livsåskådning.

Sexuell läggning: Homosexuell, bisexuell, eller heterosexuell läggning.

Ålder: Uppnådd levnadslängd.

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.

Övriga begrepp

Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller pga. ålder.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Det är individen själv som avgör vad som är kränkande behandling dvs. det är personens känsla/upplevelse av graden av kränkning som är avgörande.

Exempel på kränkningar: fysiska (slag och knuffar), verbala, psykosociala (bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar), text- eller bild burna (klotter, fotografier, brev, lappar, E-post, SMS, MMS, MSN och meddelanden på olika webbcommunities), materiella kränkningar (stöld, punktering, förstörelse av privat egendom)

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Uppfattningen att människor med viss kulturell eller etnisk tillhörighet /bakgrund är sämre eller mindre lämpade för det samhälle de är främlingar i.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homo och bisexualitet, homo och bisexuella personer.

Sexism: Negativt betraktelse eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller köns uttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födelsen

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.